

Kontrolované pití – zkušenosti z klientské
praxe pracovníků/pracovnic Ambulantních
center Laxus z.ú

AT konference 2017

Martin Svoboda

Kdo jsem?

- Martin Svoboda
- 10 let praxe v drogových službách (vždy Laxus z.ú.)
- od roku 2012 Ambulantní centrum Laxus z.ú.
- vystudoval jsem pedagogiku, sociologii, gender studies
- absolvoval psychodynamický 5-letý výcvik
- dokončována studia adiktologie - bc

Co nás čeká:

- prezentace výsledků bc práce
- kontrolované pití (KP) a jeho realizace v praxi
- 4 ambulance a 2 detašovaná pracoviště – celkově 12 pracovníků/pracovnic – vše Laxus z.ú.
- KP realizováno, metodicky uchopeno pramálo
- provedeny rozhovory s pracovníky o KP

Motivace:

- Co vše je kontrolované pití
- Kdy KP ano a kdy KP ne
- Doplnění metodiky
- Není snadnější nepít zcela

Kontrolované pití - definice

Dvě základní definice:

- a) soubor behaviorálních technik/ strategií, které umožní jedinci získat kontrolu nad konzumací alkoholu (controlled drinking)
- b) požívání alkoholu, které nevykazuje znaky problémového/závislostního chování - moderate drinking/mírné pití

Dva základní cíle:

- a) snížení objemu zkonsumovaného alkoholu (total alcohol consumption)
- b) omezení počtu pijáckých dnů (heavy drinking days)

Základní rysy KP

- konzumace, která není spojená s problémy a komplikacemi
- je omezeno množství vypitého alkoholu (krátkodobě/dlouhodobě)
- je limitována frekvence pití
- vhodné začít minimálně 30-ti denní abstinencí
- edukativní složka vychází z HR přístupu k alkoholu na úrovni jedince
- je stanovena bezpečná dávka alkoholu
- sledován set a setting

Základní orientace výzkumu

- kvalitativní přístup
- zakotvená teorie
- sběr dat – polostrukturované rozhovory
- pojmová mapa – opora pro rozhovory
- realizováno 10 rozhovorů z 11 možných
- výzkumné otázky:

Jaké jsou zkušenosti s kontrolovaným pitím v klinické praxi pracovníků/pracovnic Ambulantních center Laxus z.ú.?

Jaké postupy se pracovníkům/pracovnicím osvědčují?

Jaké postupy se pracovníkům/pracovnicím neosvědčují?

Kontrolované pití

Pro koho je KP vhodné

- Komu je možné KP nabízet
- Komu je možné KP doporučovat
- Rysy "úspěšných" klientů

Pro koho je KP nevhodné

- U koho to "nevyšlo"
- Komu KP nelze doporučit
- Komu KP nenabízíme

KP v praxi

- Co děláte, když KP používáte
- Jaké informace
- Jaká doporučení
- Jaké intervence
- Jaké techniky
- KP a dobrá praxe

Význam KP v praxi

- Důležitost/nedůležitost
- Zájem/nezájem
- Významnost/névýznamnost
- Atraktivita/neatraktivita

KP a double/triple trouble

- Funguje/nefunguje
- Aplikuje/neaplikuje
- KPu klientů, kde AP není primární komplikace

KP a reakce okolí

- Nový přístup
- Širší veřejnosti neznámé
- Není lepší "pořádná" léčba
- Povolili mi "pít"

KP a špatná praxe

- Co nefungovalo
- Zkusil jsem a...
- Neučil jsem dobrou zkušenost s...

Definice KP

- Jak dlouho koncept znáte
- Zásady KP
- Charakteristika KP
- Rysy KP

KP nepoužívám

- Důvody...
- Nějaká/žádná zkušenost

Faktor "X"

- Faktory úspěšné aplikace KP
- Kolik % intervencí KP je úspěšných

Co v mapě není

- Nápady
- Dodatky
- Poznámky
- Připomínky

Pořadové číslo respondenta/ <u>tky</u>	Pohlaví	Pracovní pozice	Délka praxe v AC (v letech)	Vzdělání/titul
1	F	Sociální pracovníce	4	VŠ/Bc.
2	M	Adiktolog/poradenský pracovník	3, 5	VŠ/Mgr.
3	F	Poradenská pracovníce	0, 25	VŠ/Bc.
4	M	Adiktolog/sociální pracovník	3, 5	VŠ/Bc.
5	F	Poradenská pracovníce	1, 25	VŠ/Mgr.
6	F	Poradenská pracovníce	5, 5	VŠ/Mgr.
7	F	Psycholožka	7	VŠ/Mgr.
8	M	Sociální pracovník	1, 3	VOŠ/Dis.
9	M	Sociální pracovník	1, 75	VŠ/Bc.
10	M	Psycholog/ <u>etoped</u>	16	VŠ/Mgr.

Jaké jsou zkušenosti s KP?

Příznivé faktory

- a) stabilní sociální zázemí
- b) funkční rodina/vztahy
- c) zaměstnání
- d) osobní zájmy
- e) nepřítomnost alkoholu - domov/zaměstnání
- f) „pouze“ problémové pití
- g) schopnost o pití uvažovat
- h) schopnost náhledu
- i) schopnost sebekontroly
- j) ochota pracovat na změně
- k) konzumace piva či vína

Jaké jsou zkušenosti s KP?

Nepříznivé faktory

- a) vyšší míra závislosti
- b) delší kariéra pití
- c) vysoké dávky alkoholu
- d) fyzické komplikace z pití vyplývající
- e) každodenní pití
- f) pití o samotě
- g) opakovaná léčba/pobytová léčba v anamnéze
- h) konzumace destilátů
- i) zelená vdova
- j) syndrom nedopité lahve

Jaké jsou zkušenosti s KP?

Ambivalentní faktory

- a) věk
- b) duální diagnóza
- c) více druhů závislostního chování (alko/game)
- d) rodina klienta

Jaké jsou zkušenosti s KP?

Charakter spolupráce na KP

- a) není aktivně nabízeno
- b) práce spíše psycho/terapeutická
- c) vhodné pro osoby konzumující pod vlivem okolností

Jaký postup se osvědčil?

- a) kvalitně provedená vstupní diagnostika/anamnéza
- b) dodržet minimálně měsíc úplné abstinence
- c) mapovat představy o KP
- d) edukace – KP/HR a alkohol
- e) stanovit bezpečnou dávku alkoholu
- f) společné stanovení plánu pití
- g) realizace/kontrola realizace KP
- h) terapeutická práce

Jaký postup se neosvědčil?

- a) nedodržet „vstupní abstinenci“
- b) postupně snižovat množství konzumovaného alkoholu
- c) protahovat neúspěšný pokus o KP
- d) veškeré u osob s vysokou mírou závislosti

Teorie – empirie – shodné rysy

- propojenost KP s HR přístupem ve vztahu k alkoholu
- nezbytnost edukace
- snížení množství a frekvence
- zvažování míry závislosti
- zvažování vzorců konzumace
- sebereflexe, náhled, sebekontrola

Komentáře pod „čarou“

- hranice stanovit a držet
- úplná abstinence – snadnější cesta?
- kdy je pokus o KP úspěšný
- kontrolované pití jako cesta změny/zaměření na proces
- postoj adiktologické obce
- máme o KP dostatek informací?
- anticravingová terapie

Děkuji za pozornost!

svoboda@laxus.cz

www.laxus.cz

Diskuse?

